

прикордонних загонів ДПСУ, варіанти та способи дій своїх, приданих або тимчасово створених угруповань сил та засобів.

Перевагами науково-практичного підходу стають статичні значення критерію загального показника (для ділянки органу охорони державного кордону), який відповідає меті та завданням діяльності ДПСУ – законності дій, має чіткий фізичний сенс, є чутливим до умов діяльності прикордонних підрозділів, незначний за часом та зручний для обрахування. Застосування підходу прогнозу загального показника для кожного окремого органу охорони державного кордону дозволить здійснювати раціональне планування витратків та обчислення фінансово-матеріальних витрат.

Мислива О.

доцент кафедри ТСП

Дніпровського державного

університету внутрішніх справ,

кандидат юридичних наук, доцент

ТАКТИЧНА МЕДИЦИНА ЯК СКЛАДОВА БОЙОВОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Складовою частиною кожного виду навчання поліцейських є тактична підготовка – комплекс заходів, спрямований на набуття і вдосконалення поліцейським навичок практичного застосування теоретичних знань щодо правильного оцінювання конкретних подій з подальшим прийняттям правомірних рішень та психологічної готовності до дій у ситуаціях різних ступенів ризику [1]. Тактична медицина є важливим елементом бойової підготовки поліцейських, особливо в умовах війни. Зважаючи на триваючу збройну агресію РФ проти України, питання підготовки поліцейських з тактичної медицини набуває особливої актуальності. Слід зазначити, що для поліцейських указаний елемент навчання є обов'язковим ще й за чинним законодавством України. Насамперед, згідно з п. 4 ст. 18, п. 14 ч. 1 ст. 23, ч. 3 ст. 37 та ч. 4 ст. 43 Закону України «Про Національну поліцію» [2] та Наказом МОЗ України «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах» [3].

МВС України як невід'ємна частина сектору безпеки й оборони України входить до національної системи координації євроатлантичної інтеграції України та активно залучається до співробітництва з НАТО в рамках загальнодержавного курсу на набуття членства у цій організації [4, с. 207].

В умовах бойових дій роль тактичної медицини для поліцейських є надзвичайно важливою. Під час служби на деокупованих територіях, територіях, де ведуться активні бойові дії, поліцейські постійно стикаються з

безліччю небезпек, включаючи можливість отримання травм або поранення. Крім того, поліцейські часто беруть участь в евакуації цивільного населення із зони бойових дій, під час якої виникає необхідність надавати домедичну допомогу пораненим і травмованим особам.

Своєчасне надання першої допомоги пораненим в умовах прямої та непрямой загрози може врятувати життя до надання кваліфікованої медичної допомоги.

Специфіка навчання поліцейських тактичній медицині полягає у відпрацюванні сценаріїв надання першої допомоги в умовах, максимально наближених до бойових. Це дозволяє сформувати в поліцейських відповідні психологічні навички та вміння діяти у стресовій ситуації під вогневим впливом супротивника.

Водночас слід зазначити, що ефективна підготовка правоохоронців з тактичної медицини потребує належного матеріально-технічного забезпечення. Йдеться про забезпечення поліцейських сучасними індивідуальними аптечками, засобами іммобілізації, евакуації поранених тощо. Також необхідно приділяти увагу психологічній підготовці поліцейських до надання першої допомоги в екстремальних умовах.

Перш за все необхідно виділити достатнє фінансування для забезпечення поліцейських сучасними індивідуальними аптечками, засобами іммобілізації, евакуації поранених тощо. Також слід налагодити співпрацю з вітчизняними та міжнародними виробниками відповідного спорядження, а також провідними медичними закладами для обміну досвідом із військовими медиками.

По-друге, у системі підготовки правоохоронців потрібно запровадити регулярні навчальні тренування з відпрацюванням сценаріїв надання першої допомоги в умовах, максимально наближених до бойових. Це передбачає використання сучасних тренажерів та симуляторів. Крім того, програми підготовки мають включати окремий блок із психологічної підготовки до дій в екстремальних умовах із залученням досвідчених фахівців.

Також важливим є вивчення та впровадження кращих практик підготовки правоохоронців з тактичної медицини, які використовуються в арміях країн-членів НАТО. Програма підготовки за ТССС – Tactical Combat Casualty Care [5] навчає надавати допомогу пораненим в умовах бойових дій. І за десятиріччя свого функціонування ТССС було продемонстровано високу ефективність порятунку життя бійців на полі бою. З 2005 року Командування спеціальних операцій США, наприклад, вимагає навчання ТССС всіх військовослужбовців, залучених до бойових дій, а не лише медичного персоналу [6].

Доцільно також організовувати спільні навчання та обмін досвідом з іншими силовими структурами України, причетними до бойових дій. Розробка методичних матеріалів, відеороликів сприятиме самопідготовці поліцейських.

Зрештою для вдосконалення системи підготовки необхідно проводити наукові дослідження та аналіз її ефективності. Комплексний підхід, що поєднує належне забезпечення, практичну та психологічну складові, а також залучення досвіду партнерів, дозволить максимізувати готовність українських правоохоронців до надання першої допомоги в екстремальних умовах.

Враховуючи вищесказане, можемо зробити висновок, що ефективна підготовка українських правоохоронців з тактичної медицини вимагає комплексного підходу, який поєднуватиме належне матеріально-технічне та методичне забезпечення, практичне відпрацювання навичок у максимально наближених до бойових умов, психологічну підготовку до дій в екстремальних ситуаціях, а також активний обмін досвідом із міжнародними партнерами та військовими медиками. Лише за таких умов вдасться досягти високого рівня готовності поліцейських до надання кваліфікованої першої допомоги пораненим та постраждалим під час виконання службових обов'язків у зоні бойових дій, що в підсумку забезпечить збереження життя та здоров'я як правоохоронців, так і цивільного населення. Важливо, щоб правоохоронні органи України продовжували розвивати тактичну медицину та впроваджувати її в свою практичну діяльність.

Список використаних джерел:

1. Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України: Наказ МВС України від 26.01.2016 № 50, п. 6. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0260-16#Text> (дата звернення: 22.04.2024).
2. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII *Відомості Верховної Ради*. 2015. № 40-41. Ст. 379.
3. Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах. Наказ МОЗ України від 09.03.2022 № 441. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#Text> (дата вживання 13.05.2024).
4. Мислива О., Никифорова О., Бойко О. Методологія проведення занять із тактичної медицини для поліцейських в Україні з урахуванням сучасних вимог НАТО. *Юридичний вісник*. 2020. Міжнар. наук. конф., м. Одеса. Одеса, 2020. С. 207–212. URL : <https://doi.org/10.32837/yuv.v0i2.1724>.
5. Tactical Combat Casualty Care (TCCC) Guidelines (2017). Committee on Tactical Combat Casualty Care. URL: <https://api.army.mil/e2/c/downloads/2023/01/19/31e03488/17-13-tactical-casualty-combat-care-handbook-v5-may-17-dist-a.pdf>.
6. TCCC. URL: <https://tccc.org.ua/guide/introduction-to-tccc>.